

BIJLAGE

**Directoraat-Generaal Rechtspleging
en Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur
Bestuurlijke Aanpak

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

10.2.e
T 070 10.2.e
F 070 10.2.e

Datum

2 oktober 2020

Ons kenmerk

Concipiënt

10.2.e
Datum/eindparaaf

Inleiding

Naar aanleiding van uw verzoek, vindt u in deze bijlage extra informatie over de mogelijke juridische vormgeving voor een avondklok en het tijdspad voor Tijdelijke Wet Maatregelen en invoering Mondkapjesplicht.

1. Avondklok

Buiten
reikwijdte
e

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

- Buiten reikwijdte [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]

[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]

Buiten reikwijdte [redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

- [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]

- [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]
- [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]

2. Tijdsfad Tijdelijke Wet Maatregelen en Invoering Mondkapjesplicht

a. Planning Twm algemeen

Buiten reikwijdte [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Buiten reikwijdte

b. Tijdpad invoering eventuele mondkapjesplicht

Voor het invoeren van een verplichting om mondkapjes te dragen in de publieke buitenruimte, zijn drie juridische grondslagen denkbaar:

(1) Noodverordening (in opdracht van M VWS)

Aanwijzing en noodverordening kan op korte termijn, maar instrument noodverordening is zwak en niet zonder juridisch risico.

(2) Twm covid-19

Twm covid-19 biedt grondslagen, maar is gelet op de voortgang van de wet en de benodigde voorbereiding van de ministeriële regeling niet voor 1 december 2020.

(3) Afzonderlijke spoedwet

Ook een spoedwet vergt onderbouwing en afweging. Het vergt een wetgevingsproces, waaraan de gebruikelijke voor- en nadelen kleven qua tempo. Dat tempo zal sterk afhangen van de politieke bereidheid van beide Kamers om het proces snel te doorlopen en van afspraken (spoedadvies) met de Afdeling advisering van de Raad van State. Of een spoedwet sneller zal zijn dan de Twm is onzeker.

Aandachtspunt handhaving en uitvoerbaarheid:

- Randvoorwaardelijk voor een succesvolle en te handhaven invoering van een mondkapjesplicht is draagvlak en een goed communicatieplan.
- Onderdeel daarvan zijn eenduidige uitgangspunten die voor iedereen op gelijklopende locaties gelden. De verschillen in "drukke" en "minder drukke" plekken zijn arbitrair en bovendien fluïde, iets dat negatief afstraalt op de geloofwaardigheid van de overheid in het algemeen en op het optreden op straat in het bijzonder, met onnodige escalaties tot gevolg.
- Advies van de politie zal zijn om juridisch onderscheid te maken tussen publieke domein en besloten omgevingen (winkels, gebouwen)
- Voor laatstgenoemde kan er verplicht deurbeleid ingevoerd worden (analoog aan zoals dat in OV geldt), waardoor de bereidheid van het dragen van een mondkapje gekoppeld wordt aan de noodzaak om in een gebouw aanwezig te zijn
- Voor het publieke domein adviseert de politie om dit wettelijk "laagdrempelig" beboetbaar te maken, analoog aan de Wet Administratieve Handhaving Verkeersvoorschriften (Wet Mulder). Voordeel daarvan is dat er gefaseerd opgetreden kan worden: Van (veelvuldig) "aanwezig" zijn in het publieke domein, naar waarschuwen, vorderen en dan beboeten (of in ultimo aanhouden). Deze fasering is beter dan de huidige context, waar tussen waarschuwen en beboeten een enorm verschil zit (van 390 euro en een strafblad), waardoor escalaties op de loer liggen.

- Al dan niet afhankelijk van de beschikbaarheid in capaciteit, zullen verschillen ontstaan in handhaving op gelijksoortige overtredingen. Dat is onontkoombaar en inherent aan de verdeling van handhavingcapaciteiten in het land.
- Het beboeten van een individu is eenvoudig maar als hele groepen zich niet aan de plicht houden is het voor een koppel handhavers ondoenlijk om daar tegen op te treden. Om deze reden beboeten wij vooral organisatoren/eigenaren (dus organisaties) en niet zozeer individuen
- Een ander belangrijk aandachtspunt is dat (intensivering) op toezicht en handhaving ten koste gaat van toezicht en handhaving op andere openbare-orde zaken. Voor de korte termijn is dit houdbaar maar voor de langere termijn zal dit een effect hebben op gedrag in de samenleving. De politie heeft hierover de afgelopen jaren ervaringen opgedaan bij de afname van verkeerstoezicht: vanwege de structurele afname op verkeerstoezicht is de verkeersveiligheid er daadwerkelijk op achteruit gegaan.

Aandachtspunt communicatie:

- Afgelopen vrijdag is er een eerste ronde communicatie geweest over de verplichting mondkapjes, onder meer met een nieuwsbericht en visuals op sociale media.
- De eerste ronde communicatie is gericht op bekendmaking van het dringende advies. Maar daarna ligt de focus op vergroten naleving. Want we weten: Willen is nog geen doen. Het draagvlak voor mondkapjes was in eerste instantie groot. Maar mensen doen niet wat ze zeggen dat ze willen doen. Daarvoor zijn de volgende acties:
  - o Met brancheorganisaties van (groot)winkelbedrijf en horeca is contact over het faciliteren van publiekscommunicatie. Voor deze groepen is nu voorlichtingsmateriaal beschikbaar. Zodat mensen ook op de goede momenten herinnert worden hieraan.
  - o We gaan communicatie over de mondkapjes uitbreiden met onder meer met een radiospot.
  - o We onderzoeken aanvullende gedragsinterventies.

Desgevraagd:

- Mocht vanuit het VB de wens komen om mondkapjes verplicht te stellen kun je vanuit communicatieperspectief het volgende meegeven:
- Vanuit Duits/Deens onderzoek hebben we de zorg dat een aanbeveling van mondkapjes leidt tot vergroten van polarisatie. Bij een mondkapjesplicht is die kans minder groot.

10.2.g / 11.1

[Redacted content]

